

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Навчально-науковий інститут будівництва та архітектури

03-10-209S

СИЛАБУС		SYLLABUS	
Атестаційного екзамену		Qualifying exam	
Шифр за ОП	ДА.1	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Level of Education: bachelor's (first)	
Галузь знань Цивільна безпека	26	Field of Knowledge Civil security	
Спеціальність Цивільна безпека	263	Field of Study Civil security	
Освітня програма: Охорона праці		Degree Programme: Occupational health and safety	

РІВНЕ – 2024

Силабус Атестаційного екзамену для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Охорона праці» спеціальності 263 «Цивільна безпека». Рівне. НУВГП. 2024. 14 стор.

ОП на сайті університету: <http://surl.li/levjl>

Розробник силабусу:

е-підпис: Шаталов О.С., канд. с.-г. наук, доцент, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності;

Кусковець С.Л., канд. техн. наук, доцент, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності;

Туровська Г.І., канд. техн. наук, доцент, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності;

Довбенко Т.О., канд. техн. наук, доцент, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 5 від «14» листопада 2023 року

В.о. завідувача кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності:
е-підпис Кухнюк О.М., канд. техн. наук, доцент.

Керівник освітньої програми:

е-підпис Шаталов Олександр Сергійович, канд. с.-г. наук, доцент

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ будівництва та архітектури
Протокол № 3 від «19» грудня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ:
е-підпис Макаренко Р.М., канд. техн. наук, професор.

© НУВГП, 2024

ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Охорона праці
Спеціальність	263 Цивільна безпека
Рік навчання, семестр	4-й, 8-й денна форма 5-й, 10-й заочна форма
Кількість кредитів	1,5
Самостійна робота:	45 год.
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Мова викладання	Державна

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА

Шаталов Олександр Сергійович, доцент, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Вікіситет

<https://cutt.ly/7qeKGLv>

Канали комунікацій

o.s.shatalov@nuwm.edu.ua
<https://exam.nuwm.edu.ua>

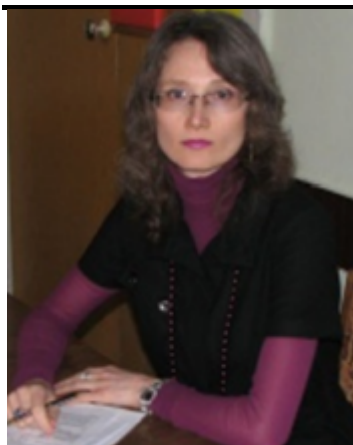
Кусковець Сергій Леонідович, доцент, кандидат технічних наук, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Вікіситет

<https://cutt.ly/FqFvirs>

Канали комунікацій

s.l.kuskovets@nuwm.edu.ua
<https://exam.nuwm.edu.ua>

Туровська Галина Іванівна, доцент, кандидат технічних наук, доцент кафедри охорони праці та життєдіяльності

Вікіситет

<http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/>

Канали комунікацій

h.i.turovska@nuwm.edu.ua
<https://exam.nuwm.edu.ua>

ORCID

<https://orcid.org/0000-0002-1492-9123>

Довбенко Тетяна Олександрівна, доцент, канд. техн. наук, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/
Канали комунікацій	t.o.dovbenko@nuwm.edu.ua https://exam.nuwm.edu.ua
ORCID	http://orcid.org/0000-0001-7103-9656

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Мета та завдання

Початковим етапом державної атестації здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня є атестаційний екзамен. Метою атестаційного екзамену є оцінка рівня засвоєння професійних знань, умінь та навичок, ступеня сформованості системи професійних компетенцій бакалавра, передбачених стандартом вищої освіти зі спеціальності 263 «Цивільна безпека» та освітньо-професійною програмою «Охорона праці». Завдання атестаційного екзамену є: оцінювання теоретичної підготовки здобувачів з фахових дисциплін; виявлення вміння розв'язувати складні ситуаційні задачі, застосовуючи теоретичні знання.

Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2562>

Передумови вивчення

Передумовою виконання кваліфікаційної роботи є опанування всіх освітніх компонентів, що передбачені освітньо-професійною програмою та навчальним планом.

Компетентності

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК-7. Навички міжособистісної взаємодії.

Програмні результати навчання

РН-3. Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, знати нормативно-правові засади забезпечення цивільного захисту, охорони праці, питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій.
РН-14. Ідентифікувати небезпеки та можливі їх джерела, оцінювати ймовірність виникнення небезпечних подій та їх наслідки.

Структура та зміст освітнього компонента

Випускова кафедра забезпечує розробку тестових завдань та еталонних відповідей для атестаційного екзамену в обсязі фахових дисциплін, що викладаються відповідно до навчального плану та силабусів.

Тестова база атестаційного екзамену у складі державної атестації складається з питань навчальних дисциплін: Правові основи цивільної безпеки, Безпека потенційно небезпечних технологій та виробництв, Теорія горіння та вибуху, Пожежна безпека виробництв, Система управління охороною праці суб'єкта господарювання, Захист у надзвичайних ситуаціях, Наглядова діяльність в охороні праці, Безпека експлуатації систем під тиском, Безпека експлуатації машин та обладнання, Гігієна та фізіологія праці, Профілактика виробничого травматизму і професійних захворювань, Державне соціальне страхування на виробництві, Розслідування нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, Оцінка умов праці, Електротехніка та електробезпека.

Зміст навчальних дисциплін, який входять до атестаційного екзамену

Правові основи цивільної безпеки

Трудове право як галузь трудових відносин. Трудове законодавство: структура та практика застосування. Колективні договори і угоди. Особливості регулювання праці окремих категорій працівників. Дисципліна праці та види відповідальності. Основні положення законодавства України в сфері охорони праці. Гарантії прав громадян на охорону праці. Міжнародні норми в галузі охорони праці. Охорона праці як об'єкт управління. Основні положення законодавства України в сфері цивільного захисту.

Наглядова діяльність в охороні праці

Організація і структура державного нагляду за охороною праці. Планування роботи та методологія проведення обстежень органами державного нагляду за охороною праці. Організація та здійснення державного нагляду за додержанням вимог санітарного законодавства.

Організація та здійснення державного нагляду за додержанням вимог ядерної та радіаційної безпеки. Організація та здійснення державного нагляду на об'єктах з питань цивільного захисту, техногенної і пожежної безпеки. Взаємодія органів охорони праці з іншими державними наглядовими органами. Організація проведення аудиту з промислової безпеки і охорони праці. Організація громадського контролю за охороною праці.

Державне соціальне страхування на виробництві

Основи загальнообов'язкового державного соціального страхування. Фонд соціального страхування, його функції та завдання. Державне страхування з тимчасової втрати працездатності. Державне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання. Нагляд та контроль у сфері державного соціального страхування.

Безпека експлуатації систем під тиском

Поняття та визначення систем під тиском. Класифікація систем під тиском. Обов'язки роботодавця та працівників для забезпечення

утримання обладнання під тиском. Основні причини та аварії систем під тиском. Технічний огляд систем під тиском. Безпечна експлуатація систем під тиском. Вимоги до обладнання під тиском. Безпечна експлуатація балонів, цистерн та бочок.

Теорія горіння та вибуху, Пожежна безпека виробництв
Фізико-хімічна природа виникнення та припинення процесів горіння і вибуху. Матеріальний і тепловий баланс процесів горіння. Вибухопожежна небезпека речовин та матеріалів. Системи запобігання пожежі на виробництві та протипожежного захисту технологій. Визначення категорій приміщень та будівель, зон класів за вибухопожежною та пожежною небезпекою. Вогнестійкість будівель і споруд. Забезпечення пожежної безпеки технологічних процесів виробництв. Засоби гасіння пожеж. Складання рівняння реакції горіння речовин, визначення стехіометричних коефіцієнтів реакцій горіння речовин. Визначення категорії приміщень, будівель та зон за вибухопожежною та пожежною небезпекою.

Профілактика виробничого травматизму і професійних захворювань

Поняття про виробничий травматизм та професійні захворювання. Класифікація виробничих травм та професійних захворювань. Методи аналізу виробничого травматизму та профзахворювань. Технічні заходи попередження виробничого травматизму. Організаційні заходи попередження виробничого травматизму. Колективні засоби захисту. Організація профілактичних медичних оглядів та лікувально-профілактичного харчування.

Безпека потенційно небезпечних технологій та виробництв
Об'єкт підвищеної небезпеки (ОПН). Ідентифікація ОПН. План локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і їх наслідків (ПЛЛА). Технічний огляд та експертне обстеження (діагностування). Організація та проведення робіт з підвищеною небезпекою. Забезпечення засобами індивідуального захисту. Безпека праці при виконанні робіт з підвищеною небезпекою. Роботи підвищеної небезпеки. Машини, механізми, устаткування підвищеної небезпеки.

Захист у надзвичайних ситуаціях

Надзвичайні ситуації. Цивільний захист України. Єдина державна система цивільного захисту. Надзвичайні ситуації радіаційного, хімічного, біологічного походження. Система захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій. Інженерний захист. Медичний, психологічний, соціальний захист постраждалих. Евакуаційні заходи. Моніторинг надзвичайних ситуацій. Основи проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.

Оцінка умов праці

Умови праці, як чинник безпеки працюючого. Фактори, що формують умови праці. Класифікація небезпечних та шкідливих виробничих факторів. Форми впливу умов праці. Вплив умов праці на працездатність. Мета та завдання моніторингу умов праці. Гігієнічна оцінка умов праці. Фактори виробничого середовища. Фактори трудового процесу. Нормування факторів умов праці.

Система управління охороною праці суб'єкта господарювання

Міжнародні норми і основні законодавчі акти в галузі охорони праці. Права та обов'язки працівників щодо додержання вимог нормативно-правових актів з охорони праці. Відповідальність посадових осіб і працівників за порушення законодавства про охорону праці. Центральні та регіональні органи управління охороною праці, їх компетенція та повноваження. Принципи розробки та запровадження системи управління охороною праці. Функціонування системи управління охороною праці.

Гігієна та фізіологія праці

Фізіологія людини та фізіологія праці. Фактори виробничого середовища та їх вплив на людину-працівника. Засоби колективного та індивідуального захисту працівників від дії шкідливих і небезпечних виробничих факторів. Санітарно-гігієнічні вимоги до промислових підприємств, виробничих приміщень та організації праці. Гігієнічна класифікація праці. Медико-санітарне забезпечення.

Електротехніка та електробезпека

Основи електротехніки. Основні поняття про електричні машини. Основні поняття електробезпеки. Вплив електричного струму на організм людини. Захист від шкідливих і небезпечних факторів електрики.

Безпека експлуатації машин та обладнання

Загальні положення та основні заходи при організації безпечної експлуатації машин. Види небезпек під час експлуатації пристроїв та обладнання. Вимоги щодо обліку, технічного огляду та експлуатації машин та обладнання.

Розслідування нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань

Розслідування нещасних випадків комісією підприємства. Спеціальне розслідування нещасних випадків. Розслідування нещасних випадків не виробничого характеру. Класифікація виробничого травматизму. Створення комісії підприємства та спеціальної комісії із розслідування нещасних випадків на виробництві. Документація, яка оформлюється комісією із розслідування нещасних випадків виробничого характеру.

Форми та методи навчання

Для підготовки до атестаційного екзамену застосовуються такі форми навчання:

- консультація – 9 год (здобувач отримує консультації з навчальних дисциплін, тематика яких виноситься на атестаційний екзамен);
- самостійна робота – 36 год (підготовка до атестаційного екзамену відповідно до програми).

Порядок оцінювання результатів навчання

База завдань та еталонні відповіді до них передбачають оцінювання рівня професійних знань, умінь та навичок здобувачів вищої освіти, ступеня сформованості їх професійних компетентностей. Теоретичні та практичні завдання складаються з таких рівнів складності:

- достатній (1-й) рівень складності – вимагає знання і розуміння основних положень навчального матеріалу з дисципліни (питання з 1 вірною відповіддю з 5, питання з пропущеним словом, визначення

правильного ствердження тощо – мінімальний бал за правильну відповідь);

- вище достатнього рівня складності (2-й рівень) – передбачає повне засвоєння навчального матеріалу дисципліни, володіння понятійним апаратом, орієнтування у вивченому матеріалі, свідоме використання знань для вирішення завдань (питання з множинним вибором, питання на співставлення – кожна правильна відповідь оцінюється окремо);

- високий (3-й) рівень складності – передбачає глибоке і повне опанування змісту навчального матеріалу з дисципліни, в якому здобувач вищої освіти вільно орієнтується, володіє понятійним апаратом, уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання (найскладніший – розрахункові задачі, ситуації та інше – максимальний бал за правильну відповідь).

Питання, що входять до екзаменаційного тестового завдання, комплектуються питаннями всіма рівнями складності в процентному відношенні.

Таблиця формування тестового завдання атестаційного екзамену

Рівень завдань	Кількість завдань в білеті	Оцінка завдань (бали)	
		за одне	Загальна (макс.)
1	35	2	0-70
2	10	2	0-20
3	2	5	0-10
Усього	47		0-100

Оцінювання здобувача освіти відбувається за 100-бальною шкалою. Перелік нормативних документів університету, що регулюють порядок оцінювання та проведення контрольних заходів:

1. Положення про організацію освітнього процесу у Національному університеті водного господарства та природокористування <https://ep3.nuwm.edu.ua/28552/>

2. Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії <https://ep3.nuwm.edu.ua/8545/>

3. Тимчасове Положення про навчальну платформу Moodle в Національному університеті водного господарства та природокористування <https://ep3.nuwm.edu.ua/25264/>

4. Положення про форми здобуття вищої освіти, форми організації освітнього процесу та види навчальних занять у Національному університеті водного господарства та природокористування <https://ep3.nuwm.edu.ua/28331/>

5. Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (нова редакція) <https://ep3.nuwm.edu.ua/25889/>.

Рекомендована література

Основна:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-BP> (дата звернення: 04.12.2023).

2. Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992 р. № 2695-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12> (дата звернення: 04.12.2023).
3. Кодекс законів про працю України : кодекс України від 10.12.1971 р. № 322-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08/page> (дата звернення: 04.12.2023).
4. Кодекс цивільного захисту України : кодекс України від 02.10.2012 р. № 5403-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17> (дата звернення: 04.12.2023).
5. Про систему громадського здоров'я : Закон України від 06.09.2022 р. № 2573-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2573-20#Text> (дата звернення: 04.12.2023).
6. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 23.09.1999 р. № 1105-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14> (дата звернення: 04.12.2023).
7. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19.11.1992 р. № 2801-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12> (дата звернення: 04.12.2023).
8. Вовк Ю. А., Вовк І. П. Міжнародні норми і законодавство України в галузі охорони праці. Охорона праці в галузі: навч. посіб. URL: <https://cutt.ly/szQl1le>
9. Правові основи працезохоронної політики та охорони праці: навч. посіб. / за ред. Б. М. Коржика. URL: <https://cutt.ly/wgoUFMN>
10. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України. Відомості Верховної Ради України. 2007, № 29. URL: <https://cutt.ly/wgoDmAm>
11. Організація наглядової діяльності в галузі охорони праці: навч. посіб. / за ред. К. Н. Ткачука. URL: <https://cutt.ly/pSnrxVT>
12. Третьяков О. В., Нестеренко С. В. Курс лекцій з дисципліни «Організація наглядової діяльності в галузі охорони праці». URL: <https://cutt.ly/OSne6Sn>
13. Державне управління охороною праці: монографія / за ред. К. Н. Ткачука. URL: <https://cutt.ly/TgoDeQh>
14. Соціального страхування: підручник. / за ред. О.П. Кириленко та В.С. Толуб'як. Тернопіль : Еко. думка ТНЕУ, 2016. 216 с.
15. Соціальне страхування: сутність, значення та обліковий аспект : навч. посібник для ВНЗ / А. П. Макаренко та ін. Запоріжжя: ЗДІА, 2017. 200 с.
16. НПАОП 0.00-4.12-05 «Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці» : наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 р. № 15.
17. НПАОП 0.00-4.21-04 «Типове положення про службу охорони праці» : наказ Держнаглядохоронпраці від 15.11.2004 р. № 255.
18. Методика з формування документації системи управління охороною праці та її заповнення / Назаренко М. В., Прохоров В. В. та ін. Охорона праці. На допомогу спеціалісту з охорони праці. 2015. №12. С. 21–41.
19. Правила охорони праці під час експлуатації обладнання, що працює під тиском : наказ Міністерства соціальної політики України 05.03.2018 № 333.
20. Промислова екологія : навч. посіб. / В. Л. Филипчук, М. О. Клименко, К. К. Ткачук та ін.; за ред. В. Л. Филипчука. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/2190/1/731417%20zah.pdf>
21. Технічний регламент обладнання, що працює під тиском : постанова Кабінету Міністрів України від 16 січня 2019 р. № 27.
22. Кусковець С. Л., Шаталов О. С., Турченко В. О. Основи теорії горіння та вибуху : навч. посіб. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/eprint/2156/>
23. Кусковець С. Л., Шаталов О. С. Теорія горіння та вибуху. Практикум : навч. посіб. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/eprint/1802/>
24. Кусковець С. Л., Кухнюк О. М., Крук С. І., Шаталов О. С. Основи пожежної безпеки виробництв. Частина 1. Теоретичні основи забезпечення пожежної безпеки технологічних процесів виробництв : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2016. 249 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4467/1/V32.pdf>
25. Кусковець С. Л., Кухнюк О. М., Крук С. І., Шаталов О. С. Основи пожежної безпеки виробництв. Частина 2. Забезпечення пожежної безпеки типових технологічних процесів : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2016. 175 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4468/1/V33.pdf>

26. Кусковець С. Л., Шаталов О. С. Пожежна безпека виробництв. Практикум : навч. посіб. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4469/1/V34.pdf>
27. ДСТУ 8829:2019 Пожежовибухонебезпечність речовин і матеріалів. Номенклатура показників і методи їхнього визначення. Класифікація. URL: <https://cutt.ly/inzc6PM>
28. ДСТУ Б В.1.1-36:2016 Визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою. URL: http://dbn.co.ua/load/normativy/dstu/dstu_b_v_1_1_36/5-1-0-1759
29. Филипчук В.Л., Шаталов О.С., Гапончук О.А., Карпюк Р.М., Калда Г.С. Розслідування нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві. 3-є видання, доп. і перероб. Навчальний посібник. Хмельницький: ФОП Стрихар А.М., 2023. 337 с.
30. Класифікатор розподілу травм за ступенем тяжкості : наказ МОЗ України від 04.07.2007 № 370. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0902-07#Text>
31. Про затвердження переліку професійних захворювань : постанова Кабінет Міністрів України від 08.11.2000 № 1662. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1662-2000-%D0%BF#Text>
32. Порядок ідентифікації об'єктів підвищеної небезпеки та ведення їх обліку : постанова Кабінету Міністрів України від 13.09.2022 р. № 1030. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1030-2022-%D0%BF#Text> (дата звернення: 04.12.2023).
33. Про затвердження Мінімальних вимог безпеки і охорони здоров'я при використанні працівниками засобів індивідуального захисту на робочому місці : наказ Мінсоцполітики України від 29.11.18 р. № 1804. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1494-18>
34. Про затвердження Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки : постанова Кабінету Міністрів України від 26.10.2011 р. № 1107. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1107-2011-%D0%BF>
35. Про затвердження Порядку проведення огляду, випробування та експертного обстеження (технічного діагностування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки : постанова Кабінету Міністрів України від 26.05.2004 р. № 687. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-2004-%D0%BF>
36. Порядок класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями : постанова Кабінету Міністрів України від 24 березня 2004 р. № 368. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/368-2004-%D0%BF#Text>
37. Про введення в дію Методики спостережень щодо оцінки радіаційної та хімічної обстановки : наказ МВС України від 27.11.2019 р. № 986. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0083-20#Text>
38. Павлюк В.В. Організація радіаційного і хімічного захисту населення: навчально-методичний посібник. Рівне, 2017. 130 с.
39. Цивільний захист : підручник / А.І. Запорожець, В.О. Михайлюк, Б.Д. Халмурадов та ін. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 264 с.
40. Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу» : наказ Міністерство охорони здоров'я України від 08.04.2014 р. № 248. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0472-14>
41. Менеджмент охорони праці : навч. посіб. / Н. Г. Ревенко, К. О. Левчук. Дніпродзержинськ: ДДТУ, 2015. 236 с.
42. Виробнича санітарія : навч. посіб. / К. Н. Ткачук та ін. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/2047/>
43. Технічний регламент низьковольтного електричного обладнання : постанова Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1067. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1067-2015-%D0%BF#Text>
44. Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів : наказ Міністерства праці та соціальної політики України, Комітету по нагляду за охороною праці від 09.01.98 № 4. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0093-98#Text>

45. ДСТУ Б В.2.5-82:2016 Електробезпека в будівлях і спорудах. Вимоги до захисних заходів від ураження електричним струмом. [на заміну ДБН В.2.5-27-2006. Чинний від 2017-04-01]. ДП «УкрНДНЦ». 44 с.
46. Сукач М. К., Комоцька С. Ю., Балака М. М. Будівельні машини і обладнання : практикум. КНУБА, 2016. 123 с.
47. Слободян Н. М., Волошин О. Б. Будівельна техніка : практикум. Вінниця : ВНТУ. URL: <https://cutt.ly/IF4SZwl>
48. Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві : постанова Кабінету Міністрів України від 17.04.2019 № 337. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/337-2019-%D0%BF#Text>
49. Про затвердження Норм безплатної видачі спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту працівникам загальних професій різних галузей промисловості : наказ Держгірпромнагляду від 16.04.2009 р. №62. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0424-09>
50. Про затвердження Положення про Державну службу України з питань праці : постанова Кабінету Міністрів України від 11.02.2015 р. № 96. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/96-2015-%D0%BF#Text>
51. Порядок створення, утримання фонду захисних споруд цивільного захисту, виключення таких споруд із фонду та ведення його обліку: постанова Кабінету Міністрів України 10.03.2017 р. № 138. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/138-2017-%D0%BF#n12>
52. Порядок затвердження програм навчання та інструктажів з питань пожежної безпеки, організації та контролю за їх виконанням : наказ МВС України від 05.12.2019 №1021 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0108-20#Text>
53. Про Порядок опрацювання і затвердження роботодавцем нормативних актів з охорони праці, що діють на підприємстві : наказ Держнагляддохоронпраці від 21.12.1993 р. № 132. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0020-94>
54. Про затвердження Методики планування заходів з евакуації : наказ МВС України від 10.07.2017 р. № 579. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0938-17>
55. Про Рекомендації щодо побудови та впровадження системи управління охороною праці : наказ Держгірпромнагляду від 22.02.2008 р. № 35. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001641-08>

Допоміжна

1. Гахаман В.І. Електробезпека на виробництві : навч. посібник. 2-ге вид., стереотип. Київ: Ред. Журналу "Охорона праці", 2002. 272 с.
2. Чабан В.И., Засанська С.В. Соціально-економічні основи охорони праці : навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2012. 226 с.
3. Орлов В.О., Шадура В.О., Филипчук В.Л., Зошук В.О. Безпечна експлуатація інженерних систем і мереж : навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2014. 211 с.
4. Ковалишин В.В., Кусковець С.Л., Луц В.І. Основи створення та експлуатації засобів індивідуального захисту органів дихання. Львів: СПОЛОМ, 2011. 439 с.
5. Филипчук В.Л., Клименко М.О., Ткачук К.К., Проценко С.Б., Радовенчик В.М., Залеський 1.1. Промислова екологія : навч. посіб. І За ред. В.Л. Филипчука. Рівне: НУВГП, 2013. 493 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

- Державна служба з надзвичайних ситуацій: веб-сайт. URL: <http://www.dsns.gov.ua>
- Державна служба України з питань праці: веб-сайт. URL: <http://dsp.gov.ua/>
- International Organization for Standardization: веб-сайт. URL: <https://www.iso.org/store.html>
- Журнал «Охорона праці»: веб-сайт. URL: <http://www.ohoronaparaci.kiev.ua>
- Журнал «Промислова безпека»: веб-сайт. URL: <http://www.prombezpeka.com;>

Журнал «Довідник спеціаліста з охорони праці»: веб-сайт. URL: <http://www.mcfr.com.ua>, www.shop.mcfr.com.ua
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: веб-сайт. URL: <http://www.nbu.gov.ua>
Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека: веб-сайт. URL: <http://www.lib.rv.ua>
Наукова бібліотека НУВГП: веб-сайт. URL: <http://lib.nuwm.edu.ua/>
Цифровий репозиторій НУВГП / [Електронний ресурс]. URL: <http://www.ep3.nuwm.edu.ua/>
Пенсійний Фонд України : веб-сайт. URL: <http://www.pfu.gov.ua>

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Аналітичні і комунікативні навички, вміння розв'язувати складні проблеми, вміння працювати в команді, здатність до навчання і оволодіння знаннями, саморозвиток, гнучкість і адаптивність та інші.

Дедлайни та перескладання

Атестаційний екзамен проводиться за участю представників ННЦНО без членів ЕК. Після завершення екзамену здобувач вищої освіти, навпроти свого прізвища, особисто підписує протокол атестаційного екзамену. Порядок повторного проходження державної атестації врегульоване «Порядком ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП» (URL : <http://ep3.nuwm.edu.ua/25072/>), який передбачає здачу екзамену у випадку неявки здобувачів вищої освіти на контрольний захід з поважної причини (хвороба, тощо), поза розкладом.

Повторне проведення атестації здобувачів з метою підвищення оцінки не допускається.

Здобувачі вищої освіти мають можливість оскаржити результати атестаційного екзамену керуючись «Порядком звернень здобувачів вищої освіти та інших осіб, які навчаються в НУВГП» (URL : <http://ep3.nuwm.edu.ua/15467/>), «Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії» (URL : <http://ep3.nuwm.edu.ua/8545/>), «Положення про врегулювання конфліктних ситуацій у НУВГП» (URL : <http://ep3.nuwm.edu.ua/18583/>), якими передбачено можливість подання скарги.

Апеляційна скарга подається здобувачем вищої освіти в день здачі екзамену в деканат ННІБА. У скарзі здобувач аргументовано викладає суть питання. До скарги додається роздрукований варіант всіх відповідей здобувача під час виконання екзаменаційного тестового завдання. У даному випадку розпорядженням директора ННІБА створюється комісія для розгляду апеляції. На апеляційну комісію щодо розгляду скарги запрошується здобувач вищої освіти та представник ННЦНО. Якщо було виявлено порушення процедури проведення державної атестації, що вплинуло на результати оцінювання, комісія пропонує ректору скасувати це рішення і провести повторне засідання ЕК у присутності представників комісії з розгляду апеляції.

Правила академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти мають дотримуватись академічної доброчесності відповідно до вимог «Положення про академічну доброчесність в НУВГП» (<https://ep3.nuwm.edu.ua/25004/>).

З метою залучення здобувачів вищої освіти до організації процесу, як рівноправних учасників у НУВГП, діє «Порядок звернень здобувачів вищої освіти та інших осіб, які навчаються в Національному університеті водного господарства та природокористування» (<https://ep3.nuwm.edu.ua/15467/>).
Звернення та вирішення конфліктних ситуацій здійснюється на підставі «Положення про врегулювання конфліктних ситуацій у Національному університеті водного господарства та природокористування» (<http://ep3.nuwm.edu.ua/18583/>).

Автор
Доцент

Олександр ШАТАЛОВ

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №153
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00